

Rapport fra årsmøtet i Nordkalotten kirkelige nettverk Narvik, 18. – 19. august 2026

av Berit Hagen Agøy

Nordkalotten kirkelige nettverk ble etablert etter at Samarbeidsrådet for kristne kirker på Nordkalotten ble oppløst som følge av krigen i Ukraina og derav krevende forhold til Den russisk-ortodokse kirke.

Nettverket består av følgende bispedømmer:

- Den norske kirke: Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer
- Svenska kyrkan: Luleå stift
- Den evangelisk-lutherske kirke i Finland: Oulo stift
- Den ortodokse kirke i Finland: Oulo ortodokse stift

Tromsø stift i Den katolske kirke ble tatt opp som observatør på årets møte, med tanke på medlemskap.

Nettverkets ordfører er Biskop Åsa Nyström (Luleå stift) og styreleder er Brita Bye (Sør-Hålogaland bispedømme). Biskop Åsa bidro mye til den gode stemningen og fellesskapet under møtet. Hun slutter som biskop neste år og nettverket må derfor finne en ny leder.

Mellomkirkelig råd deltar som observatør på rådsmøte sammen med økumenisk avdeling i hovedkontoret til Svenska Kyrkan og Den lutherske kirke i Finland.

Det er både nyttig og hyggelig å bli inkludert i dette fellesskapet, ikke minst fordi det er svært relevant for MKRs arbeid med klima- og miljø og urfolk og minoriteter på Nordkalotten.

Prioriteringer i arbeidet framover

Møtet behandlet ordinære årsmøtesaker og vedtok prioriterte arbeidsområder for 2027:

- Miljø, klima, freds- og pilgrimsvandringer
- Urfolk og minoriteter (sannhet- og forsoningsprosesser)
- Barn og unges livsvilkår og deltagelse i kirken

Årsmøtet 2027 skal ha tema "Urfolksrett i kirke og samfunn".

Det er ønskelig med samisk deltakelse i nettverket, men man har ikke klart å finne en modell for samisk representasjon. Dette skal undersøkes nærmere fram til neste årsmøte.

Fred

Temaet for årets årsmøte var fred. I dagens samfunn har fredsarbeid dessverre blitt et stadig mer aktuelt tema for kirken. Det ble arrangert et åpent dagsseminar om kirkens fredsarbeid med foredrag fra blant andre forsvarer, lokalmenigheten og andre fagpersoner fra ulike nordisk land.

Jeg fant det særlig interessant å lære mer om forholdene i Finland og hvordan både den lutherske og ortodoks kirken arbeidet med beredskap og mottak av flyktninger fra Ukraina. Flyktningene kommer fra begge de to ortodokse kirkene i Ukraina, noe som gjør at splittelsen mellom tilhørighet til patriarkatene i Moskva og Konstantinopel påvirker relasjonen i Finland. Det er den største ortodokse kirken i Finland som er medlem i NKN, den brøt med Moskva på 1920-tallet, men det finnes fortsatt noen små menigheter i Finland som ikke fulgte med og ble værende under Moskva. På en særlig måte merkes derfor krigen i Ukraina i finsk kirkeliv.

Selv holdt jeg foredrag om nyere utvikling i økumenisk fredsarbeid, som en bakgrunn for de nordiske kirkens fredsarbeid.

Det ble også holdt gudstjenester både i Fredskapellet og i Narvik kirke, og vi besøkte krigsmuseet i Narvik og fikk en god innføring i hendelsene i Narvik i april dagene 1940

Uttalelse

NKN vedtok en felles uttalelse der nettverket uttrykker bekymring for hvordan frykt, desinformasjon, polarisering og avhumanisering sprer seg i samfunnene våre.

Håp i en urolig verden

Narvik, 18.–19. august 2026

Vi, representanter for lutherske, ortodokse og katolske kirker og bispedømmer i nordre deler av Norge, Sverige og Finland, møtes i en tid preget av krig, usikkerhet og økende splittelse. I våre lokalsamfunn møter vi frykt for fremtiden, synkende tillit mellom mennesker og en følelse av at fred ikke lenger kan tas for gitt. Samtidig ser vi en dyp lengsel etter mening, håp og tilhørighet.

Som etterfølgere av Jesus Kristus, Fredsfyrsten og Herlighetens Konge, som sa: «Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere.» (Johannes 14,27), bekrefter vi

at fred både er en gave fra Gud og et kall til hele Guds folk. Vi slutter oss til den verdensvide kirken i pilegrimsferden for rettferdighet, forsoning og enhet, og søker å forvandle frykt, urettferdighet og vold til tillit, fellesskap og håp.

Fred er mer enn fravær av krig. Den er den bibelske visjonen om shalom og den samiske forståelsen av ráfi/ráffe/ráfie/ráfi/ráávhu/rääuh/ráfe/raeffie: rette relasjoner til Gud, til hverandre og til hele skaperverket. Derfor strekker kirkens fredsoppdrag seg lenger enn bare sikkerhetsspørsmål. Fred bygges gjennom sannhet, rettferdighet, deltakelse, solidaritet og respekt for hvert menneskes iboende verdighet.

Vi er bekymret over hvordan frykt, desinformasjon, polarisering og avhumanisering sprer seg i samfunnene våre. Vi er kalt til å skape trygge rom der mennesker kan møtes på tvers av forskjeller, snakke ærlig om sine bekymringer og gjenoppdage hverandre som naboer. Vi forplikter oss til å stå opp for sannheten, motarbeide hat og løgn og styrke tilliten i våre fellesskap.

I krisetider har kirkene også et ansvar for å bidra til samfunnets motstandskraft. Gjennom gudstjeneste, bønn, sjelesorg, diakonalt arbeid, musikk, kultur og fellesskap ønsker vi å nære håp, styrke menneskeverdet og hjelpe mennesker gjennom vanskelige tider sammen. Vi har et særlig engasjement for barn og unge, som trenger fellesskap preget av tilhørighet, mening og håp.

I en urolig verden bekjenner vi evangeliets håp. Vi tror på Gud som ble en av oss, og som fortsatt forsoner og fornyer alle ting. Derfor fornyer vi vårt løfte om å være fredsstiftere på Nordkalotten: å vandre sammen, be sammen og handle sammen for rettferdighet, forsoning og fred.

«For han er vår fred.» (Efeserne 2,14)